

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18583

Θέμα 191^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμων ἐξ ὤμου πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὐτὴ τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Αὕτη δ' ὑβρίζειν ... μόρου κακίστου·****(Μονάδες 30)**

Αυτή ήξερε καλά να αυθαδιάζει τότε, όταν παραβίαζε τους νόμους που ισχύουν· κι αυτό εδώ (είναι) δεύτερη αυθάδεια, αφού έχει κάνει αυτά, να καυχιέται δηλαδή γι'

αυτά και να χλευάζει για το κατόρθωμά της. Αλήθεια τώρα εγώ δεν (είμαι) άνδρας, αυτή θα είναι άνδρας, αν η νίκη αυτή θα εξακολουθεί να μένει σε αυτήν (στο ενεργητικό της) χωρίς τιμωρία. Όμως είτε είναι κόρη της αδελφής μου είτε ο πλησιέστερος από όλους μας τους συγγενείς, η ίδια αυτή και η αδελφή της δεν θα ξεφύγουν από τον πιο ατιμωτικό θάνατο·

2. Ποιο το έργο του Σοφοκλή (συνολικά δράματα, σωζόμενα έργα, συμμετοχή και νίκες σε δραματικούς αγώνες);

(Μονάδες 10)

Ο Σοφοκλής εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 468 π.Χ., όταν νίκησε τον Αισχύλο και στεφανώθηκε από τον Κίμωνα, που μόλις είχε επιστρέψει από τη νικηφόρα εκστρατεία εναντίον των Περσών. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας πάνω από είκοσι πρώτα βραβεία και τα υπόλοιπα δεύτερα. Από τα 123 δράματά του σώθηκαν ακέραια μόνον επτά και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ίχνευταί*. Από τις τραγωδίες που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας* ακολουθούν: *Αντιγόνη*, *Τραχίνιαι*, *Οιδίπους Τύραννος*, *Ηλέκτρα*, *Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶν*, που διδάχτηκε μετά τον θάνατό του, πιθανόν το 401 π.Χ. από τον ομώνυμο εγγονό του.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τη λέξη της Β' στήλης με την οποία έχουν ετυμολογική συγγένεια (δύο λέξεις της Α' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. πτωτικός	
2. επιστημονικός	α) <i>πίπτω</i>
3. παρεμπιπτόντως	
4. επόπτης	
5. περίπτωση	β) <i>έξεπίσταμαι</i>
6. επιστητός	
7. επιστολή	

(Μονάδες 5)

α) 1, 3, 5

β) 2, 6

Περισσεύουν οι λέξεις επόπτης και επιστολή.

β) εμπύρετος, ιδέα, διακρατικός, σύμβαση, δράστης: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

εμπύρετος → πυρός

ιδέα → είσιδοις

διακρατικός → έγκρατέστατον, κράτη

σύμβαση → ύπερβαίνουσα

δράστης → δέδρακεν, δεδρακυΐαν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος